

mětem práva zástavního, poněvadž není ani papírem majiteli svědčícím, ani cenným papírem rubropisem převoditelným. Finanční úřady odůvodňují dále názor, že ku zřízení zástavního práva došlo tím, že banka ve svém dopise na příjemce zboží prohlašuje, že zboží až do zaplacení faktury jest jí k dispozici. Proti tomu budiž podotčeno, že z prohlášení toho nelze dovozovati nic jiného než to, že zasílatelská firma převedla na banku právo zbožím během dopravy disponovati, kteréžto právo jest čl. 402. obch. zák. propůjčeno odesílateli. Banka směla práva odesílatele s jeho souhlasem vykonávati a ona tato práva také skutečně vykonávala. Ničím není zjištěno, že oním prohlášením měla banka nabýti zástavního práva na zboží.

II. §§ 1218., 1225., 1227., 897., 900., 705. obč. zák. Zřízení věna či darování?

(Rozh. správ. soudu ze 7. prosince 1909, č. 10.208.)

Správní soud zrušil rozhodnutí c. k. finančního zemského řiditelství v Brně ze dne 6. dubna 1909, č. 9784, jako v zákoně neodůvodněné, z těchto

d ů v o d ů:

Dle notářského aktu z 2. července 1908 o svatební smlouvě uzavřené mezi A. a B., s přistoupením otce této C., zřídil tento se zřetelem ke sňatku, jež jmenovaní snoubenci chtěli uzavřít, u splnění své zákonné povinnosti (§ 1220. obč. zák.) snoubencům těm věno obnosem 10.000 K. Odstavec II. svatební smlouvy zní: »Toto věno 10.000 K jest splatno teprve po smrti C.; až dotud je neúročno. Po smrti C. jest z něho ode dne smrti platiti 4¹/₂% úroky půlročně předem a dlužno je po půlroční, oběma stranám příslušející výpovědi, vyplatiti.«

Na základě tohoto notářského aktu vloženo bylo na dům C. právo zástavní pro ono věno 10.000 K ve prospěch manželů A. a B.

Z tohoto notářského aktu byl s odvoláním na pol. saz. 91. B I. popl. zák. vyměřen poplatek z darování 1% s přírůžkou z obnosu 10.000 K po srážce kolků na listinu upotřebených a při tom straně sděleno, že poplatek, nezaplatí-li ho strana raději hned, může býti při dostatečném zajištění zaplacen teprve po smrti C.

Rekus proti tomu podaný byl rozhodnutím v odpor vzatým zamítnut s tím odůvodněním, že věnem dle § 1218. obč. zák. lze vyrozumívati jen to jmění, jež se manželi dává neb pro něho zajišťuje ku částečnému krytí výloh, s manželským svazkem spojených; naproti tomu však že zřízení obnosu, jako věno poznačeného, nevěstiným otcem s určením, že kapitál jest splatným a zúročitelným teprve po smrti zřizovatelově, tedy bez ohledu na trvání manželství a snad i po jeho zrušení, že tvoří přes označení, stranami zvolené a pro poplatkovou kvalifikaci právního jednání bezvýznamné, darování a jako takové že podléhá poplatku.

Ke stížnosti proti tomuto rozhodnutí podané vzal správní soud toto v úvahu:

Dle definice věna v § 1218. obč. zák. nečiní rozdíl, zda-li jmění v § tom označené se odevzdává aneb jen zajišťuje. Zákon ustanovuje dále v § 1225. obč. zák., že odevzdání smluveného věna možno žádati ihned po uzavření sňatku, nebyli ustanoven čas jiný. Odtud patrně, že smluvený odklad věna s jeho podstatou dobře lze srovnati a patrně jest dále, že při každém omezení odevzdání věna lhůtou sebe kratší může nastati objektivní možnost, že splatnost odevzdání věna nastane v době, kdy manželství již neexistuje. Dle § 1227. obč. zák. hodí se za věno vše, co lze zciziti a užívati. Že zúročitelný kapitál pod tento pojem spadá, netřeba dokazovati. V tomto případě jest odevzdání kapitálu 10.000 K suspensivně podmíněno tím, že státi se může teprve po smrti otce nevěsty. Právo na kapitál bylo vzhledem k předpisům §§ 897., 900. a 705. obč. zák. (dies certus an, incertus quando) nabyto již v době uzavření smlouvy a jest jen odevzdání do vytčené doby odloženo. Pouze v tom, že odevzdání věna bylo popsáním způsobem lhůtou omezeno, nespočívá tedy ještě nic, co by se nedalo srovnati s podstatou věna.

Dle právního názoru správního soudu mohlo by se o darování mluvíti jen tehdy, kdyby ze smlouvy patrný byl úmysl otce nevěsty, věnovati snoubencům jako věřitelům korreálním neb věřitelům dle individuálních částí obnos 10.000 K i pro případ neexistence sňatku, po případě i pro tento případ jednoho z manželů obohatiti.

Ale pro tento úmysl neposkytuje smlouva žádné opory, nýbrž odtud, že kapitál 10.000 K výslovně jako věno byl zřízen, lze souditi právě naopak onoho úmyslu.

Z těchto úvah bylo v odpor vzaté rozhodnutí jako v zákoně neodůvodněné zrušiti.

S k ř i p s k ý.

Přehled rozhodnutí c. k. nejvyš. soudu v jiných časopisech uveřejněných:*)

Právník = P. — Právnícké Rozhledy = P. R. — Allg. österr. Gerichtszeitung = G. Z. — Juristische Blätter = J. B. — Gerichtshalle = G. H. — Notariatszeitung = N. Z. — Příloha k min. věstníku = off. — Österreichisches Zentralblatt für die juristische Praxis = Z. Bl — Österreichische Zeitschrift für Strafrecht = Z. Strf. — Evidenzblatt für österreichische Gesetzgebung und Rechtsprechung = E. Bl. — Připojená čísla znamenají ročník a stránku přísl časop., u min. věstn. běžná čísla rozhodnutí a u E. Bl. číslo sešitu a číslo listu.

I. Ve věcech civilních.

A. Z práva občanského.

84. §§ 52. a 865. obč. zák., § 5. pat. o říz. nesp. V řízení o udělení svolení ku sňatku může si i nezletilec zvoliti advokáta jakožto

*) Uspořádal ve II. a III. sešitě dr. Jan Brablec.